

Több oknál fogva a háború előtt csak polgáriba járhattam, és csak 1945 után lehetett szó arról, hogy gimnáziumba menjek. Mivel bátyámat és két unokabátyámat is „a Neukomm” tanította, ezért én is hozzá szerettem volna kerülni a Kemény Zsigmond Gimnáziumba. Jelentkeztem különböző vizsgára, nála vizsgáztam matematikából, és Ő rögtön javasolta, hogy a „reál” ba menjek, ahol Ő lesz az osztályfőnök.

Az osztály, amelybe kerültem, a „Gyula” híre által lett kiválogatva. Csak az jelentkezett ebbe az osztályba, aki tudta, hogy elég jó matematikai képességei vannak, s e képességeket szeretné a lehető legjobban kifejleszteni. Félelmetes híre volt; mégis szerették - szerettük. (Nekünk, diákjainak Ő csak „a Gyula” volt; ezt tudta és elfogadta.)

Először talán mint matematikatanáról szólnék valamit. Nem emlékszem, hogy „magyarázott” volna, csak mindig elmondta, mit és hogyan kell érteni és csinálni. Természetesen nem volt könyvbeli lecke, csak a feladatokat vette a tankönyvből – meg más könyvekből is. Nagyon precíz volt, és ezt tőlünk is elvárta. Minden nyárra kaptunk házi feladatot; versenyeztünk, ki tud többet megoldani. Legtöbbünknel egy-egy nyáron több száz feladat gyűlt össze.

A dolgozatoknál előre tudtuk, mi hány pontot ér. Értelmes munkára szoktatott minket. Például a logaritmussal végezhető számolásnál egy sémát kellett mindenekelőtt felírni, amely pontosan tükrözte azt a stratégiát, hogy miképpen történik a megoldás. Ezzel már majdnem a teljes pontszámot megkaphattuk – akkor is, ha a tényleges számolás nem szerepelt. Amint ismét megindult a Középiskolai Matematikai Lapok, azonnal rávetett minket, hogy oldjuk meg a feladatait és vegyünk részt a pontversenyben. Ennek állását „házilag” jegyeztük, és a legjobbak díjat kaptak. Természetesen ezt is Ő szerezte valahonnét. Emellett a matematikai szakkörben is volt egy verseny (ami ugyancsak díjaztatott); és volt ábrázoló geometriai verseny is. Mert tanultunk tőle ábrázoló geometriát, három éven át heti két órában. Tizenhárom nagyalakú vastag füzetet rajzoltam tele. Nagyon igényes volt a tusrajzok szépségére is, a szép elhelyezésre. Bizony szegény Kondor Béla elégtelent kapott az egyik rajzára, mert nem úgy rajzolta, ahogy az elő volt írva; noha a rajz igen szép volt. Lehet, hogy ez vaskalaposság volt egy leendő zseniális festővel szemben, de semmiképpen nem volt igazságtalanság, és „Béluska” se tekintette annak.

Később az egyetemen is tanultam ábrázoló geometriát, és mindig azt mondtam, hogy amit a Gyulánál tanultam, azt az egyetemen sem tudták elfelejteni velem. Előfordult, hogy a gyakorlatvezető az én „felvételemet” kérte el, mert mi megtanultunk „térben látni” – ha meg is izzadtunk érte.

Arra is nevelt, hogy más munkáját is el tudjuk bírálni; méghozzá igényesen. Valamelyik versenyen (talán az ábrázoló verseny volt) mindenki a másik munkáját bírálta el. No, nem mintha Ő lusta lett volna erre, de nekünk igen nagy biztonságot adott. Az utolsó évben nekem kellett elbírálni a teljes szakköri munkát! Nagyon nehéz volt; de boldogan csináltam.

Mint ember is nagyszerű volt. A diákjaiért élt. 1946-ban tüdőgyulladással kórházba kerültem (akkor ez még nem volt olyan egyszerű betegség). Nemcsak hogy meglátogatott, de hozott be csokoládét, kekszet. Ma el sem tudjuk képzelni, hogy akkor a legtöbbünknek még a kenyér beszerzése is gondot okozott!

Valamelyik évben szinte minden osztály hazament télen, mert rossz volt a fűtés. Egyik reggel az igazgató direkt végigjárt minden osztályt, hogy rendben van-e minden. Mi pedig úgy éreztük, igazságtalanság, hogy pont mi nem mehetünk csak haza. Megvártuk a matematika meg a magyar óra végét (ezek jó órák voltak) és csak akkor mentünk el, amikor „link” órák (ének, hittan, torna) következtek. Óriási botrány volt! Az igazgató mindnyájunknak rovót és rossz magatartásjegyet ígért. A Gyula ordított velünk, hogy hogy lehetünk ilyen hülyék, és miért nem szóltunk neki. Az év végére mégis elcsitult a dolog. Hogy az Ő keze volt benne, az nem is kétséges.

Utolsó harcára – amit értünk vívott – az érettségien került sor. A párhuzamos osztály 33 diákja közül csak nyolc ment át az érettségien. A mi elnökünk elég szigorú volt, nem hiszem, hogy csupán a mi jó feleleteink győzték meg arról, hogy itt nem egy rossz iskolával áll szemben, és a mi osztályunk diákjai jó képességűek. Az akkorra már tizenhatos létszámú osztályunkban három kitűnő és öt jeles érett volt! Nagyon sokunkat azonnal fel is vettek az egyetemre, kit ide, kit oda. Ha az egyetemi kariert nézem is csak, van aki az arizonai Phoenix ben »Computer Science” egyetemi tanár, van aki a kanadai Montréal egyik egyetemén ábrázoló geometria egyetemi tanár; magam az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára vagyok. De akik nem kerültek egyetemre, azok többsége is mint mérnök, kiváló szakemberré vált. És mind-mind, akárhova kerültünk, szeretettel gondolunk Gyulára, akinek személyisége, szavai, gondolatai, segítő emléke tovább él bennünk. Akik közülünk tanítunk, érezzük, hogy az Ő gondolatait, érzéseit közvetítjük, s a következő korosztály már nem fogja tudni, honnét valók ezek az érzések és gondolatok, de mégis Ő él bennük tovább.